

248764

ปัญหา และอุปสรรคในการขอรับการพิจารณาลงรายการสัญชาติไทย
ของบุคคลบนพื้นที่สูง ในพื้นที่อำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่

สลิล คำภาแก้ว

รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มกราคม 2555

600 255543

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

248764

ปัญหา และอุปสรรคในการขอรับการพิจารณาลงรายการสัญชาติไทย
ของบุคคลบนพื้นที่สูง ในพื้นที่อำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่

สถิตย์ คำภาแก้ว

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มกราคม 2555

ปัญหา และอุปสรรคในการขอรับการพิจารณาลงรายการสัญญาชาติไทย
ของบุคคลบนพื้นที่สูง ในพื้นที่อำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่

สลีล คำภาแก้ว

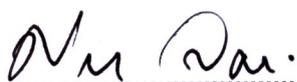
การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

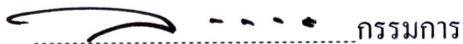
ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินนท์

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา

รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกียวกิ่งแก้ว

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา

30 มกราคม 2555

©ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากประธานกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ และกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระที่ให้คำแนะนำและชี้แนะ เพื่อให้การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ สำเร็จและเกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ ตลอดจนการให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อุทยาน อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนตรวจสอบข้อบกพร่อง ตั้งแต่เริ่มต้นการค้นคว้าแบบอิสระจนกระทั่งเสร็จสิ้นการค้นคว้าแบบอิสระอย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอพร้าวทุกท่าน และนางสาวรัตนา ต๊ะแสง ที่สนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการค้นคว้าแบบอิสระ

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ พ่อ คุณแม่ และบุคคลในครอบครัวทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าแบบอิสระนี้ จะเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

สลิล คำภาแก้ว

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัญหา และอุปสรรคในการขอรับการพิจารณาลงรายการ
สัญชาติไทยของบุคคลบนพื้นที่สูงในพื้นที่อำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสลิลา คำภาแก้ว

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อุทยาน

บทคัดย่อ

248764

การศึกษาเรื่อง ปัญหา และอุปสรรคในการขอรับการพิจารณาลงรายการสัญชาติไทย
ของบุคคลบนพื้นที่สูง ในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหา
อุปสรรค ในการขอรับการพิจารณาลงรายการสัญชาติไทยของบุคคลบนพื้นที่สูง (กลุ่มชาวไทย
ภูเขา) ในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ และแนวทางการแก้ไข 2) ศึกษาถึงผลกระทบของ
บุคคลบนพื้นที่สูง (กลุ่มชาวไทยภูเขา) ที่ยังไม่ได้รับการพิจารณาลงรายการสัญชาติไทย ในพื้นที่
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข การดำเนินการ
พิจารณาลงรายการสัญชาติไทยของบุคคลบนพื้นที่สูง (กลุ่มชาวไทยภูเขา) ในพื้นที่อำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ประกอบด้วย 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ (1)
ประชากรกลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูง (กลุ่มชาวไทยภูเขา) ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว ในพื้นที่อำเภอพร้าว
จำนวน 20 คน (2) หัวหน้ากลุ่มบ้าน (ผู้นำชนเผ่า) และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอพร้าว
จำนวน 8 คน และ (3) นายอำเภอ ปลัดอำเภอ และเจ้าหน้าที่ปกครอง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับคำ
ขอและพิจารณาลงรายการสัญชาติไทย ให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง (กลุ่มชาวไทยภูเขา) ในพื้นที่อำเภอ
พร้าว จำนวน 6 คน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหา อุปสรรคในการขอรับการพิจารณาลงรายการสัญชาติไทย ของบุคคลบน
พื้นที่สูง (กลุ่มชาวไทยภูเขา) ในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ คือ ปัญหาด้านเอกสาร

หลักฐาน แยกเป็นเอกสารทะเบียนประวัติบุคคลบนพื้นที่สูง มีการลงรายการสถานที่เกิดผิดพลาดไปจากข้อเท็จจริง และการไม่สามารถหาสูติบัตร หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิดมาประกอบการยื่นคำร้องได้ ปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในการยื่นคำร้อง ด้านพยานบุคคล ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ควรมีการกำหนดแนวทางในการแก้ไขรายการสถานที่เกิดในเอกสารทะเบียนประวัติบุคคลบนพื้นที่สูง และการหาสูติบัตรหรือหนังสือรับรองสถานที่เกิดที่สามารถปฏิบัติได้ ควรมีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ออกไปรับคำร้องในพื้นที่ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการยื่นคำร้อง และเพิ่มจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอ

2. ผลกระทบของบุคคลบนพื้นที่สูง (กลุ่มชาวไทยภูเขา) ที่ยังไม่ได้รับการพิจารณาลงรายการสัญชาติไทย ในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ คือ ผลกระทบด้านที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ผลกระทบด้านการศึกษา การไม่สามารถใช้สิทธิกู้ยืมเงินเรียนตามนโยบายของรัฐบาลได้ ไม่สามารถรับปริญญาได้ถึงแม้จะเรียนจบระดับอุดมศึกษา และผลกระทบด้านการไม่ได้รับสวัสดิการหรือความช่วยเหลือจากภาครัฐได้ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของบุคคลบนพื้นที่สูง ไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

3. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข การดำเนินการ พิจารณาลงรายการสัญชาติไทยของบุคคลบนพื้นที่สูง (กลุ่มชาวไทยภูเขา) ในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่คือ ปัญหาด้านเอกสารหลักฐาน มีการลงรายการสถานที่เกิดผิดพลาดไปจากข้อเท็จจริง และการไม่สามารถหาสูติบัตร หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิดมาประกอบการยื่นคำร้องได้ ด้านจำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอมีการโยกย้ายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบ่อย ขาดทัศนคติและแรงจูงใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ดี การขาดแคลนงบประมาณ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และปัญหาด้านภาษาที่ใช้ในการสื่อสารต่างกัน

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ควรมีการกำหนดแนวทางในการแก้ไขรายการสถานที่เกิดในเอกสารทะเบียนประวัติบุคคลบนพื้นที่สูง และการหาสูติบัตรหรือหนังสือรับรองสถานที่เกิดที่สามารถปฏิบัติได้ ควรมีการให้ความรู้ด้านระเบียบ กฎหมาย และนโยบาย แก่บุคคลบนพื้นที่สูง และรณรงค์ให้มีการสื่อสารด้วยภาษาราชการ มีการเพิ่มจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงาน มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งให้การสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

Independent Study Title	Problems and Obstacles in Applying for Consideration the Petition Thai Nationality of Highlander in Phrao District, Chiang Mai Province
Author	Mrs. Saleen Kanpakaew
Degree	Master of Public Administration
Independent Study Advisor	Associate Professor Siripong Ladavalya Na Ayuthya

ABSTRACT

248764

The study, “Problems and Obstacles in Applying for Consideration the Petition Thai Nationality of Highlander in Phrao District, Chiang Mai Province”, aimed to 1) investigate the problems and obstacles of as well as solutions in applying for Thai nationality of the highlanders in Phrao District, Chiang Mai Province, 2) examine the impact on the highlanders who have not been registered the Thai nationality in Phrao District, Chiang Mai Province, and 3) study the problems and obstacles of as well as solutions to the operations in applying for Thai nationality of the highlanders in Phrao District, Chiang Mai Province. The study included 3 groups of participants including 1) 20 highlanders who are the leaders of a family, 2) 8 leaders of the community, village headmen and sub-district headmen, and 3) 6 chief district officers, assistant district officers, and local administrators in Phrao District.

The followings are the findings of the study:

1) The problems and obstacles in applying for Thai nationality of the highlanders in Phrao District, Chiang Mai Province were problems related to documents including personal profiles of the highlanders, the errors in registering a place of birth, and loss of a birth certificate or the missing of a birth certificate or a place of birth certificate to apply for Thai nationality; problems related costs of applying; witness issues; communication problems; and problems

2) Related to the operational government officers. For the suggested solutions, there should be practical guidelines in solving problems in documenting personal profiles of the highlanders and filing of the birth certificates or place of birth certificates. In addition, the officers should be assigned to receive the applications on site to reduce the costs as well as increase the number of staff.

3) For the impact on the highlanders who have not been registered the Thai nationality highlanders in Phrao District, Chiang Mai Province, it was found that there was the impact from inadequate housing and land supporting their needs. In addition, in terms of the impact on education, these highlanders could not apply for the government loans and were not eligible to graduate at higher education levels though having finished the studies. Finally, for the impact from not receiving social welfare from the government, the lives of the highlanders have not been improved.

4) The problems and obstacles of the operation in applying for Thai nationality of the highlanders in Phrao District, Chiang Mai Province, were the problems related to documents including errors of a place of birth and missing of a birth certificates or a place of birth certificate. In addition, there were personnel problems consisting of inadequate officers, frequent transference of the officers, the officers' lack of motivations, as well as inadequate budget and technological equipment. Finally, there were problems in communication resulting from language barriers. For the suggested solutions, there should be practical guidelines in correcting a place of birth in the personal profiles of the highlanders as well as finding a birth certificate or a place of birth certificate. Furthermore, knowledge of the laws, regulations and policies should be provided for the highlanders. Also, using the official language in communication should be encouraged. Moreover, the number of officers should be increased and attitudes of the officers be changed. Finally, financial supports as well as equipment should be provided.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 คำถามการวิจัย	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.5 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีการน่านโยบายไปปฏิบัติ	7
2.2 ความรู้เกี่ยวกับบุคคลบนพื้นที่สูง	15
2.3 นโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลบนพื้นที่สูง	16
2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
2.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	23
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	24
3.1 วิธีดำเนินการวิจัย	24
3.2 แหล่งข้อมูล	24
3.3 ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง	25
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	25
3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	26
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัย	28
4.1 ผลการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูง	28

4.2 ผลการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มผู้นำชนเผ่า ผู้ปกครองท้องถิ่น และกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ	39
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
5.1 สรุปผลการศึกษา	49
5.2 การอภิปรายผล	53
5.3 ข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	68
ภาคผนวก ข ภาพบุคคลบนพื้นที่สูง (กลุ่มชาวไทยภูเขา 9 เผ่า)	77
ประวัติผู้เขียน	80